

سودای ازدواج

مؤلف

دکتر ناصر قاسم‌زاد

تهران

۱۳۹۵

سودای ازدواج

مؤلف	دکتر ناصر قاسم زاد
ویراستار	کلک سیمین
صفحه آرا	آتنا موسوی
طراح جلد	مجید یکتا
ناشر	کلک سیمین
ناظر چاپ	اسداله معظمی گودرزی
لیتوگرافی، چاپ، صحافی	نقره آبی
نوبت چاپ	اول
سال چاپ	۱۳۹۵
تیراژ	۱۰۰۰
قیمت	۸۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۰۶-۳۶-۲

تهران: خیابان انقلاب، پلاک ۱۱۸۲، طبقه ۸، واحد ۳۳، تلفکس: ۶۶۴۶۸۵۴۵

kelke_simin@yahoo.com
Kelkesimin.com

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مؤلف محفوظ است.

سرشناسه	:	قاسم زاد، ناصر، ۱۳۴۳
عنوان و نام پدیدآور	:	سودای ازدواج/ناصر قاسم زاد
مشخصات نشر	:	تهران: کلک سیمین، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	:	۸۸ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۰۶-۳۶-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	زناشویی -- ارتباط
موضوع	:	Communication in marriage
موضوع:	:	مشاوره ازدواج
موضوع:	:	Marriage counseling
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵ س ۹/ HQ۷۴۳
رده بندی دیویی	:	۶۴۶/۷۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۴۹۷۹۸۳

سخن کلک

سخن کلک هم سخنی است از آن دست سخنان که دیگران آورده اند و رانده اند؛ این هم سخنی است نیمه بریده که عمر به پایانی رسیده و به پایان نمی رسد. حدیثی است دیگر از زبان کلکی دیگر، این حدیث از سر دردی است که ما می گوئیم؛ اگر چه ما را از درد شدن با کس حدیث نیست و حاجتی نیست که بر زبان آید؛ گریز و گنجشک نیست جز آنکه در بیان آید و از کلک سیمین تراود و زاید.

کلک سیمین هم ناشری است چون دیگران، دیر آمده است با کوله باری از سخنان نیمه بریده، از همه چیز و همه جا، تا همیشه ... کلک سیمین، جامه خدمت بر تن کرده برای نشر آرد فخیم و انتشار اندیشه های عظیم، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید؛ که گنجشک:

«اینم قبول بس که بمیرم بر آستان
تا نسبتم کنند که خدمتگزار اوست»

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۱	ضرورت و رد ادوات اجتماعی سالم
۱۳	آشنایی با ادوات اجتماعی
۱۵	نقش و ضرورت مشاوره در ازدواج
۲۱	انواع مشاوره ازدواج
۲۲	ضرورت مشاوره در آستانه ازدواج
۲۸	مشاوره برای گزینش مناسب همسر
۴۰	نشانه‌های آمادگی برای ازدواج
۴۲	عوامل مؤثر در انتخاب همسر
۴۸	شروع و تداوم ازدواج
۵۳	حتمأً تحقیق کنید
۵۵	کلیدهایی برای ازدواج موفق
۵۸	چند اصل برای داشتن رابطه سالم
۵۹	ازدواج موفق
۶۶	صمیمیت در زندگی زناشویی
۸۱	طلاق
۸۵	نتیجه‌گیری
۸۷	منابع

پیشگفتار

پس از دو دهه اشتغال به امر مشاوره بارها شاهد مراجعه بسیاری از زوجین برای حل اختلاف زناشویی یا تصمیم به جدایی بوده‌ام و پس از برگزاری جلسات متعدد دلیلی وجود یک دستنامه جامع برای جوانانی که قصد ازدواج دارند را نمی‌ورم می‌دانم. افزایش آمار طلاق در جامعه، کاهش نرخ ازدواج از مشکلات رایج است. نبود اطلاعات کافی و آموزشهای لازم در مراحل مختلف ازدواج را به عنوان یکی از دلایل اصلی در بروز اختلافات می‌توان زناشویی نام برد. عدم توانمندی و ضعف مهارتهای زوجین به ویژه زوجهای جوان در تعامل با همسرشان از جمله مسائلی است که می‌تواند باعث فروپاشی خانواده و طلاق شود. با وجود چنین آسیبهایی متأسفانه در جامعه ما آموزشهای خانواده بدون اینکه آموزش‌دهنده‌ای تدوین شده‌ای باشد سینه‌به‌سینه در جامعه گسترش پیدا کرده و به طور معمول از طریق خانواده به نسلهای بعدی منتقل شده است. مسئله ازدواج زناشویی از جمله مسائل مهم حیات بشر در طول تاریخ بوده و هست. به همین دلیل این مسئله علاوه بر ادیان و مذاهب، مورد توجه حوزه‌های علمی مختلف چون جامعه‌شناسی، حقوق، اقتصاد، روان‌شناسی، فلسفه و... بوده است و همچنین این امر مورد پذیرش تمام اقوام و ملل مختلف و فرهنگها در جهان هست؛ بلکه مورد تأکید تمامی ادیان الهی نیز واقع شده است در دین مقدس اسلام نیز ازدواج به عنوان یکی از ارکان دین و حافظ نیمی از آن معرفی شده است. ازدواج

و تشکیل خانواده برای همه انسانها یک نیاز طبیعی است که از فطرت و آفرینش ویژه آنان سرچشمه می‌گیرد. ازدواج یکی از با ارزش‌ترین و مقدس‌ترین وقایع زندگی افراد است.

از این رو با اهتمام به اهمیت خانواده به عنوان یکی از نهادهای مهم جامعه، در صورت هرگونه تغییر و تحول در جامعه، بالطبع تغییراتی در این نهاد نیز ایجاد خواهد شد. خانواده‌ای سالم و به دور از آلودگی و ازدواج موفق می‌تواند سرآغاز ساماندهی جامعه به سوی سلامت باشد.

مقدمه

ازدواج یکی از انتخابات مهم و سرنوشت‌ساز است و آینده و خوشبختی روح را رقم می‌زند. هرچه توافق و تفاهم بین زن و مرد بیشتر باشد امکان سازگاری بدی بیشتر خواهد بود. از این رو ازدواج باید براساس اصولی صحیح صورت گیرد. با توجه به رشد و شکوفایی افراد و در نتیجه جامعه را فراهم کند. عدم شناخت و درک صحیح زن و مرد از یکدیگر می‌تواند سرمنشأ بروز ناسازگاریهای زرخین می‌گردد. همچنین ازدواج می‌تواند مانع بروز بسیاری از بیماریهای جسم و روان در فرد گردد. به عبارتی دیگر ازدواج تضمین‌کننده بهداشت روانی جامعه بوده و کاهش آسیبهای اجتماعی افراد را به دنبال دارد. ازدواج سه گوی نیازهای فردی و اجتماعی افراد بوده و توجه به آن، توجه به خانم و سلامت. امروزه آموزش زیربنای اصلی ازدواجهای موفق بوده و لازم است در هر سالی مختلف با توجه به نیاز شهروندان، آموزشهای مناسب از طریق نهادهای رسمی بهره‌مند برگزار گردند. تصمیم‌گیری در مورد ازدواج متأثر از زمینه‌های اجتماعی، اعتقادی، فردی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است. همچنین نقش والدین در گزینش همسر در کشور ما از اهمیت بالایی برخوردار است و به عبارتی ازدواج دو فرد با یکدیگر همان وصلت دو خانواده با هم است. ازدواج می‌باید در زمان و سن مناسب و با توجه به رشد لازم در نزد فرد شکل گیرد. سن ازدواج به طور طبیعی به یکسری عوامل بستگی دارد؛ ولی این عوامل در جامعه ما تحت تأثیر

تغییرات و تحولات و شرایط اجتماعی و اقتصادی و تغییر و تحول در ارزشها و هنجارها، به یکباره بسیار زیاد می‌شوند و انجام این وظیفه خطیر را دچار اشکال ساخته، گاه به صورت معمای لاینحلی درآورده و ازدواج به موقع جوانان را به تأخیر انداخته یا اصولاً متغی می‌کنند. باید توجه داشت برای هر انسان، معیوضاً زن، سالهای خاصی موعد گزینش همسر به شمار می‌آید چنانچه این سالها پری شوند، به همان نسبت نیز شانس زوجیت از دست می‌رود و چه بسیار دچار «دققای» گردد.

ازدواج مومن هنگامی رقم می‌خورد که جوانان (مخصوصاً پسران) به بلوغ در تمامی ابعاد اقتصادی و اجتماعی و... رسیده باشند. با نگاهی به آمار میانگین سن ازدواج در ایران مشاهده می‌شود که در سالهای اخیر این میانگین به تدریج افزایش یافته است. این واقعیت نشان می‌دهد که امروزه جوانان دیرتر به بلوغ و رشد کامل جهت ازدواج می‌رسند. حداثت میان بلوغ جنسی عاطفی و بلوغ اقتصادی و اجتماعی آنها روزبه‌روز بیشتر شده و در این دوره زمانی جوانان بلامتکلیف و سرگردان هستند. توجه به این نکته و از بین بردن موانعی که فاصله را افزایش می‌دهند از ضروریات است؛ زیرا در این دوره بلامتکلیفی جوان و به تبع آن جامعه در معرض خطر قرار دارد و به نظر می‌رسد نادیده گرفتن عوارض جسمی و روحی و روانی این تأخیر اصلاً به صلاح جامعه اسلامی نیست.

آمارها نشان می‌دهند، افرادی که پیش از ازدواج در کلاسهای مهارت‌آموزی و مشاوره شرکت کرده‌اند، حدود ۳۰ درصد از خطر جدایی و طلاق در امان هستند و زندگی آنها نسبت به سایر زوجها شادتر است. مشاوره پیش از ازدواج یکی از کارهای ضروری محسوب می‌شود که همه افراد باید آن را انجام بدهند تا به این شکل بتوانند انتخاب بهتری داشته باشند.

بسیاری از افراد مهارت آموزی و مشاوره ازدواج را به زمانی موکول می کنند که تقریباً کار از کار گذشته است؛ حتی بسیاری از دختر و پسرها آن را غیر ضروری می دانند.

برخی از افراد نیز پس از مراجعه به مشاوره به نکات ارائه شده توجهی نکرده و تصمیم خود را عملی کرده و بعد از ازدواج با مشکلات بسیاری مواجه می گردند. برای کاهش آمار طلاق در جامعه باید مشاوره قبل از ازدواج به یک امر اجباری و رسمی تبدیل شود تا جوانان بتوانند با بکارگیری نکات دریافتی از مشاوره ها، مشکلات خود را پیش از پیش بکاهند. انسان برای ورود به هر دوره جدیدی از زندگی نیازمند آموزش است. اگر زندگی زناشویی را جدی ترین دوره رشد هر انسان تلقی کنیم، در این دوره نیازمند راهنمایی و آموزشهای کاربردی صحیح می باشیم.

تصویری که بسیاری از جوانان از زندگی زناشویی دارند تصویری است که از زندگی والدین خود داشته اند و این یکی از چالشهای است که جوانان با آن روبرو هستند؛ یعنی جوانان تمایل دارند که مدرن فکر کنند، اما سستی زندگی می کنند.

ضرورت وجود روابط اجتماعی سالم

انسان موجودی اجتماعی بوده و روابط بین فردی از احتیاجات اولیه بشری است. از این رو بجاست که هر کس به بهبود رابطه خود با افراد پیرامونش بکوشد و بکوشد رابطه اش با دیگران بهتر، مفیدتر باشد. استمرار روابط اجتماعی با توانمندی فرد در حفظ و نگهداری این ارتباطات، رابطه مستقیم دارند.

انسان از بدو تولد می آموزد که به صورت اجتماعی زندگی کند تا نیازهایش بهتر برآورده شود و از امنیت جسمی و روانی برخوردار باشد؛ بنابراین سلامت روانی فرد از عوامل اجتماعی اثر می پذیرد و موفقیت یا

ناکامیهای او در سازگاریهای اجتماعی و اینکه زندگی گروهی برایش لذت بخش خواهد بود یا نه، از جامعه و زندگی اجتماعی او متأثر می شود. زندگی در صورتی رضایت بخش خواهد بود که احتیاجات شخص به طور نسبی برآورده شود و احساس و عواطف فرد با توجه به مراحل رشد و تکاملش به طور منطقی بیان گردد. این مسائل تنها به خود فرد مربوط نیست بلکه محیط اجتماعی و عواملی که بر فرد تأثیر دارند باید برای این منظور مساعداً باشند. وقتی شخص وارد اجتماع می شود با افکار، عقاید و سلیقه های متفاوت از عقاید و سلیقه های خود مواجه می شود؛ یعنی بین او و محیط اجتماعی سازش و تعادلاتی ایجاد خواهد شد؛ لذا باید با عده ای همکاری کند و در برخی حالات اجتماعی با محدودیت روبرو شود. همه این عوامل اجتماعی با توجه به رزنی که برای شخص دارد می تواند فشارهایی به شخص وارد کند و تعادلات روانی شخص تأثیر بگذارد؛ اما جامعه ای که در آن نیازهای جسمی و روانی به اعتدال ارضاء شود و از امنیت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، امکانات بهداشتی و سایر امکانات یک جامعه سالم برخوردار باشد، دارای افرادی با سلامت روانی بیشتر خواهد بود.

راههای تقویت روابط اجتماعی

شکی نیست که زندگی اجتماعی یک ضرورت حتمی و قطعی است. اگر همه انسانها بخواهند شرایط مساعدی را برای پیشرفت داشته باشند باید روابط سالمی را پی ریزی کنند، زمانی افراد جامعه می توانند روابط سالم داشته باشند که اساس زندگی بر محبت، صفا و صمیمیت استوار باشد. اگر زندگی بر کینه توزی، دشمنی، خودخواهی و مکر و حيله بنا شود، هرگز روز خوش بر خود نخواهد دید و پرتترین سخن حکمت آمیز در این زمینه این کلام معصوم

است، می‌فرمایند: برای دیگران چیزی را بخواه که برای خود می‌پسندی.
بنابراین آنچه در روابط اجتماعی بعد از شناخت انسانهای دیگر مهم می‌باشد، این است که آنها را همچون خود بینی و در رفتار و کردار و اندیشه نسبت به ایشان خود را جای آنها قرار دهی. آنچه گفته شد تصویری از یک ارتباط سالم و متعادل بود. ازدواج یکی از راههای تقویت و تعمیم مناسبات اجتماعی است.

آشنایی با آسیبهای اجتماعی

ریشه اصلی بروز آسیبهای اجتماعی را باید در نوع خاص روابط انسانی جست و جو کرد. انواع ناسامانیهای اجتماعی و اقتصادی چون فقر، تورم، گرانی، بیکاری و... باعث محرومیت شده و زمینه را برای ارتکاب جرم فراهم می‌آورد. هر جامعه‌ای تناسب با شرایط خود، با انواعی از انحرافات و مشکلات روبروست که تأثیرات مخربی روی آن می‌گذارد. شناخت چنین عواملی می‌تواند مسیر حرکت جامعه را به سوی ترقی و تعامل هموار سازد، به‌طوری که به سلامت جامعه کمک کند.

به عنوان مثال مسئله اعتیاد را در نظر بگیریم. این مسئله هم به عنوان یک مشکل فردی و هم یک معضل اجتماعی مطرح است. در شناخت آن در سطح اجتماعی منجر به از بین رفتن نیروها و انرژی بارآور جامعه می‌شود. شناسایی علل اساسی و کنترل آنها می‌تواند بسیاری از نیروهای از دست رفته جامعه را تجدید کرده، در مسیر کار سالم جامعه هدایت کند.

شناخت آسیبهای اجتماعی می‌تواند فرد را در انتخاب همسر مناسب برای ادامه مسیر زندگی یاری کند.